

Noord-Brabant

Praktische Politieke Filosofie

Een toekomstbestendig Brabant - Bouwen en Water (verslag)

Dialogconferentie werkgroep Praktische Politieke Filosofie CDA Brabant , 30 mei 2024

Het is een zeer actuele, maar ook zeer ingewikkelde kwestie waarover we ons bogen, in de Maria Magdalenakerk in Eindhoven: hoe geef je Brabanders ruimte tussen plotselinge wisselingen van droogte en wateroverlast?

De inleiders van deze avond, Erik Ronnes, ex-gedeputeerde van Brabant, en tot voor kort burgemeester van Sint-Michielsgestel, en Erik de Ridder, watergraaf van waterschap De Dommel, hebben hun best gedaan om ons wegwijs te maken in de verschillende factoren die de combinatie van bouwen en waterbeheersing zo moeilijk maken.

Ze hadden echter ook een bemoedigende boodschap: als iedereen zo snel mogelijk met elkaar in overleg gaat (“aan de voorkant”, zoals Ronnes het herhaaldelijk noemde) zouden we er in Brabant, maar ook elders in het land uit moeten komen.

Erik Ronnes is opgegroeid naast de rivier de Maas. Het huis had een kelder: er liep dus wel eens wat water in. In deze tijd moeten we dat zien te voorkomen als we nieuw gaan bouwen. Ronnes vertelde dat hij zelf als uitgangspunt bij al zijn functies waarin hij met ruimtelijke ordening te maken had: de CDA-kernwaarde Rentmeesterschap blijven uitdragen. Met andere woorden: hoe kunnen we de lange termijn duurzaam en veilig houden?

De strijd om de ruimte die in Brabant gevoerd wordt tussen landbouw, natuur en woningen vraagt om de juiste balans. Water en bodem moeten de basis vormen bij elke vorm van verstedelijking. Hoe bouwen we verstandig? Ronnes laat ons op zijn PowerPoint naast het ontwerp “Verstedelijkingsstrategie Brabant 2040” ook een signaleringskaart zien met de beschrijving van bodem en water in Brabant. Hij is van mening dat de overheid (lees: gemeenten, provincie, waterschap en Rijk samen) de regie zou moeten houden, maar in overleg met alle betrokkenen, zoals boeren, natuurorganisaties, projectontwikkelaars e.d. Aan de voorkant.

Erik de Ridder is al 5 jaar met volle overtuiging en met veel plezier watergraaf. Hij heeft gemerkt dat de kennis over wat een waterschap precies doet vaak ontbreekt bij inwoners, en dat mensen nog minder bekend zijn met de indeling van waterschappen in Nederland. Jammer en zonde. Die verschillende waterschappen zou men ook moeten leren op school, net zoals de gemeenten en de provincies.

Waarom zijn de waterschappen dan zo belangrijk?

Eye-opener: Nederland is een delta van Europa: er lopen 3 rivieren vanuit België en Duitsland naar de Noordzee. Dat betekent dus dat je rekening moet houden met veel water, en dat moet blijven beheersen. Het eerste waterschap in Nederland ontstond al in de 13e eeuw.

Ook verhelderend: we kregen 2 topografische kaarten van Noord-Brabant te zien: Eén signaleringkaart Bodem en Water, waarop aangegeven staat welke gebieden wel of niet geschikt zijn om te bouwen, en daarnaast de kaart van de Verstedelijkingsstrategie Brabant 2040. Beide zou je steeds naast elkaar moeten blijven leggen als je bouwplannen wilt inpassen.

Verder zullen we aan de ene kant water moeten beheersen, maar aan de andere kant ook verdroging moeten tegengaan. We moeten leren zuinig met water om te gaan. Ook meer doen aan hergebruik, en beginnen met niet te vervuilen.

Daarom moeten volgens De Ridder de wettelijke kerntaken van de waterschappen worden heroverwogen. Ze zouden meer moeten kunnen reguleren. Behalve het beheersen en zuiveren van water en het beheren van dijken zou het waterschap ook meer aan bodembeheer moeten kunnen doen. In 2050 zou er een toekomstbestendige waterhuishouden én leefomgeving moeten zijn.

Er komt een vraag uit de zaal: wat moeten we dan gaan doen?

-Nu komen de kernwaarden van het CDA naar voren. Er klinkt applaus.

We moeten op de lange termijn denken : we zijn immers rentmeesters voor onze kinderen. Solidariteit: boeren vragen erom. Als er immers te veel water vanuit de stad naar de akkers loopt gaat de oogst eraan. De Ridder: zou de eigenaar van een zwembad in de tuin misschien iets meer belasting kunnen betalen voor al dat schone water.

Subsidiariteit: we kunnen burgers en bedrijven best vragen “wat doet u zelf?”

De vraag wordt gesteld: we hebben toch veel regenval gehad? Dan wordt het tekort aan grondwater toch vanzelf opgeheven? – Nee, zo gemakkelijk gaat dat niet. Ons grondwater wordt gewonnen op 100 meter diepte. Het hemelwater moet eerst al die bovenliggende grondlagen door en daardoor gefilterd worden voordat het gewonnen kan worden. Dat lukt niet zo snel als de bovenlaag uitgedroogd is.

Ronnes: we moeten inzetten op de lange termijn. Waterschappen, gemeenten, rijk, burgers moeten aan de voorkant meteen gaan samenwerken. De hoop is gevestigd op de nieuwe omgevingswet. Helaas is daarin geen verplichte watertoets opgenomen.

De Ridder vertelt nog dat het waterschap bekender wordt. Er werken veel jonge bevlogen mensen.

Laatste vraag uit de zaal: moet de C niet uit het CDA weggehaald?

Nee, zeggen zowel Ronnes als De Ridder: de 4 kernwaarden zijn juist een vertaling van de Christendemocratie.

Herbertine Buiting, voorzitter PPP